

LUBLANSKE NOVIZE

JANN. FRIDR. EGERJA.

Sabbota 5. d.

velki Travn. 1798.

Nro. 36.

Lublana.

Semejn^o tiga tēdna je bil velik, fila ludi ga obiskala, lepo vreme je ludstvo pervabilo; pa smo tudi nekaj pohlevniga deshja v' srēdo popoldnē dobili.

Krakovzi so sa pervo potrebo hishe s' dilami pokrili, dobrotlivi ludje so im pomagali; al sdaj ostanejo she nadalaj smilenum ferzam perporozheni, de bodo mogli hishe v' pravi stan perpraviti, slasti, ker so od oseminudvajset let shē trētjikrat pogoreli.

Desilih se dosti govorí od miru inu od vojske, vunder she nizh ni drugiga, kakor dos-

dosděvki taistilih, kateri vše naprej věditi she-
lę, kar se ſhe ni sgodilo.

Dneje 18. mali Travna.

Na zefarsko včaso je zol na vinski ka-
men od en goldinar 36. krajzerov na dva
goldinarja 36. krajzerov od zenta povi-
ſhan, kar ſe ga vun na ptuje pele, ſato ker
ga prevezh vun grę, inu doma drag poſta-
ja, de ga narpred nam ne bo smankalo.

Shpania.

Kral je Prinzu de la Paz piſal „ſilno
neradi te od ministerstva ſpuſtimo; vše zha-
ſti boſh vſhival, kakor do ſdaj, inu vſelej
ti bomo hvaléshni ſa ſturge ſtreſhbe.

Novi pervi minister Don Saavedra je e-
den pervih, kateri ſe v' Madriti imenujejo,
de ſo ſ' franzosmi dobrí. Graf Cabarrus ga
je Kralu poſebno perporozhil; al Saavedra
je le na en zhas minister; pravio, de bo
Don Azara domu poklizan ſa perviga mini-
ſtra, kateri je bil pred ſa poſlanika v' Rimi,
ſdaj pa je v' Parisi.

Pervo dělo, kar je Savedra minister, je,
de ſo ukaso dali, is Shpanie ſe pobrati v-
ſim franzoskim vunpotegnenzam. Ukasa je
taka:

Slěherni vę, de je nam lesheozhe na per-
jasnosti ſ' Franzio, de bi enkrat mir inu lę-
pa

pa sošeska med nami bila, al vunpobegneni franzosi so ifkali mir podjerati, naſhe ludi zhes domazhe franzose ſhuntati, inu k' ſovrashtvi napelovati. Sastojn smo fe trudili, take podpihavze per pameti ohraniti. De fe tedaj nevarnost s'korenam vunisdere, je naſha kraljeva volja, de vſi perhajalzi inu pobegnenzi is Franzie fe v' narkrajſhim zhaſi ſpravio is naſhiga kraljeſtva. De fe vunder oblublena dobrota njim nevkrati, je perpuſheno, katieri ozhejo, na otok Majorka fe podati, kjer bodo vſo pomozh inu podporo ſmeli prejemati od svojih perjatlov inu ſhlahte. „

Tudi je Kral ſdaj pod novimi ministram prepovedal vſe blago is Anglie v' ſhpanſko kraljeſtvo voſiti, nizh angleskiga fe neſme prodajati al kupovati.

Lafhko.

Franzoski poſlanik Garat je ſhel pervi dan mali Travna ſkusi Majland v' Neapel; treći dan je perſhel general Brune sa viſhi generala zhes vſo ſholnjerſhino na Lafhkim, Berthier je ſhel v' Paris.

Treti mali Travna piſhejo is Genove, de ſo ſpet franzosi na novo doſti bark v' ſvojo ſluſhbo najeli ſa franzoske ſoldate prepelati. Še ſo najeli ſto inu dvajſet ladji inu bark; inu ſhe ſmiraj ſoldarje perhajajo; Genova ih jemle pod ſtreho, inu ih prefkerbi, dokler na morje pridejo.

Franzoske barke is jutrovih beneških otokov so drugi dan mali Travna v' brod Toulon v' Franzii pertekle.

Visharji so pisali is Parisa na offizirje inu soldate v' Rim s' perjasnemi inu sanesli- vemi besedami, sakaj so se zhes Massena inu nekatere druge vsdignili; pravio, de ni bilo prav, samim ob svoji mozhi ravnati, bi imeli sa pomozh se v' Paris satəzhi k' pravi gospoški; tudi so zhaſt sgubili pred unajni- mi ludstvami; sdaj se imajo s' lepo na pokor- shino poverniti, inu jo nizh vezh sapustiti. Pokorjenje ni nobeniga sadelo, ampak s' le- pemi besedami je vse posableno. Ravno ta tekar, kater je to pismo pernesel na soldate, je podal posebej pismo generalu Massena, de ima is Rima v' Genovo iti, inu oblast zhes Rim doli poloshiti. Parisarski Visharji te- djaj niso soldatam njih sadershanje pohvalili, vunder pa njih shelam dovolili.

Sdaj je général Sent Cyr v' Rim sa komendantu perfhel. On je pervi mali Travna vse soldate na tergi del popolo vkup po- klizal, en govor proti nim imel, inu jih oppo- minal, de naj bodo pametni, boglivi, inu poshteniga sadershanja.

En del franzosov je shlo is Rima v' An- kono, tam se ih je nabralo shę pet inu tri- deset tavshent franzosov, inu zisalpinzov. Drugih petnajst sto je v' Rim novizh perfhlo, inu po kratkim pozhitki dalaj v' stari Rim.

Sheſti

Shësti mali Travna je pershlo spët tavshent mosh, inu dalaj ravno v' ta kraj. Dosti strëlne perprave inu shtukov prepelujejo v' stari Rim.

General Sent Cyr je v' Rimi oklizal, de nova Rimska oblast nima zvenka sa ozhitne potrëbe, satorej daje povele, kako se imajo davki notri dobiti, inu vundajati. Sa posebne potrëbe ima tudi ena posebna noviza biti po tri od sto, od duhovniga premoshenja po pet od sto; inu ta noviza se more pere tri Mëseze v' banko - zëdelnih poterjati. Po verh tiga je vezh millionov na posodo dati vkasanih, de ih morejo vši sloshiti.

Na Farneski pallast v' Rimi, katëri Neapoljskemu Dvoru slishi, so franzosi roke poloshili na povele Visharjov is Parisa.

Is lupine slësena Rimska republika misli pod franzosko brambo svojo mejo shírati. Rimski soldatje so grad Ottieri inu en kof Toskanske deshele obstavili s'tim perstavkam inu isgovoram, de imajo pravizo na te kraje.

Is Neapola pisma dva inu dvajsetiga Sushza pravio od velikiga perpravljanja na vojsko po zëlim kralëstvi, de se bo v' dober bran postavilo. Vse vojskne barke se na morje perpravlajo, v'deshelo Abruzzo vasio dosti strëlne perprave inu shtukov. Dvajset kompanj kanonjerjov je is novizh narejeneh

jeneh. Kral je sam shel pogledat v' poglaviti kvarter, kjer soldatje na nogah inu v' shotorjih stoje okoli mestna San Germano. Pred njim so shli kækaj pervi minister Acton, general kvartermaster Parisi, inu shtir inu dvajset kralévh Adjutantov. Vojska bo v' tri mnoshize rasdelena, ena stoje pod povelam general lieutenanta Gambs, druga pod generalam Colli, inu tretja pod generalam Salandre.

Fransia

Visharji pregledujejo, kajsene moške so po deshelah svolili sa sbor v' Parisi. Pervi dan mali Travna so zelo nozh skoro do belliga dnëva sedeli, inu natégama došti tekarjov krisham po okrajnah poftali.

Isvolenje v' Parisi je bilo nepokojno, došti ojstrih republikanzov je bilo salme hovanih inu tepenih; slasti je bil s' palzo tepen Camus Arhivar postave dëlovniga stivalischa; ta je dolgo zhafa bil vjet v' Esterajhi; sdaj se je toshil, inu pravda zhes njegovo tepenje tezhe.

Mestnam Nimes inu Saint Etienne je gofposka prepovedana, inu soldatje imajo zhes vje oblast na en zhaf, sato ker so obdolshe ne, de so kraleveh misli.

Visharji so dali okliz savolo tershanja nove pratika ali kalendra. Sapovdijejo, de ne de.

nedela nima po nobeni zeni prasnik biti, tudi nima nekjer nobeniga sleda biti starih prasnikov; ob petkih inu drugih postnih dnevih nesmejo ribe na terg nositi. Djelovzi, hlapzi imajo ne na teden ampak na desetdne plazhilo prejemati; ne na nedele ampak na deseti dan pozhivati; samo na peti dan smejo djelovzi pozhitik dobiti, katetri sajn profio. Ozhitne vesela inu zhasti, ktere so bile do sdaj na nedele v' navadi, padajo na vsaki deseti dan, kakor parada per soldatih, imenitnishi komedie v' glendalshih. Tudi se nima sraven noviga rajtanja tudi starija kalendra rajtanje v' pisma al v' novize postavlati; vse naj bode po novim kalendri.

Anglia.

Po Anglii se vse vadi v' oroshji, mislio franzosam dobro podkuriti, ako se bodo predersnili v' Anglio prestopiti. Pravio: druge kraljestva so se podale, al mi ozhemo v' sredi morfskih valov na nashim otoki stati kakor terdna skala, samim isdajavzam nedajmo oroshja, kar je poshtenih perjatlov na she domovine, naj stopio na noge; mi nebomo pustili, de bi nam franzos po herbti plesal. Glejte, kako nesnano delajo s' Genovo, s' Rimam, s' Shvajzam.

Turzhia

Pasha Oglu se zhedralj majn bojimo, nima ne dosti inu ne mogozhnih perjatlov. kuga je she v' Konstantinopli, pa ne velika.

Vmerit so v' Lublani.

23. dan mali Travna.

Josefa Git, ostirska hzhi, 2. l. na predmestji Nro. 68.

24. dan.

Jakoba Mrak mertvi rojen sin, na predmestji Nro. 78.

Od Brixenskiga firsta gosposke v' Blédi se postavi dan sa raslozhenje sapušheniga premoshenja rankiga Jurja Šhab 7. veliki Travna ob 9. sjutraj v'ti Kanzlii, terjavzi naj pridejo svoje pravize skasat, fizer bo raslozhik sturjen, inu napovedanim delefham. zhes dano. Bled 27. Svizhana 1798.

Od Brixenske gosposke v' Blédi se osnani, katéri imajo kaj per rankim Jerneju Salohar v' Gradi iskatí, naj osmi dan veliki Travna v' Kanzlio svoje tērjanje skasat pridejo, fizer bo njegovo premoshenje raslozhero, inu doléfham po testamenti isrozhe- no. Blédi 28. Svizhana 1798.

Od Brixenske gosposke v' Blédi se osnani, katéri kaj tērjat imajo per sapušhenji rankiga Primasa Klemenz v' Gradi po kakershni pravizi, naj se glafio 11. dan veliki Travna ob 9. uri sjutraj v'ti Kanzlii, inu svojo pravizo svishajo, fizer bo premoshenje bres sondershika raslozhero, inu rankiga po sadni voli delefham isrozhero. Blédi 28. Svizhana 1798.